

DEN ZEMĚ

Den Země je každoroční celosvětová událost zaměřená na propagaci a podporu ochrany životního prostředí. Poprvé byl Den Země slaven v roce 1970. Dnes jej slaví více jak miliarda lidí ve více jak 193 státech světa a stal se tak jedním z největších svátků, do kterého jsou zapojení lidé společně bez ohledu na původ, víru či národnost.

Pojďme se připojit k těmto oslavám i my a společně přispět ke zdravější planetě, která je našim domovem. Všichni dnes velmi často slyšíme o klimatických změnách, vymírání mnoha druhů rostlin a živočichů a dalších nebezpečích, která jsou často důsledkem našeho chování.

Den Země je vhodnou příležitostí pro všechny z nás, abychom se nad těmito věcmi zamysleli, abychom si o tom popovídali, abychom vysvětlili dětem některé vztahy a souvislosti, aby se každý z nás snažil dozvědět se více.

Můžeme se zúčastnit nějaké akce či si sami udělat soukromou oslavu Dne Země. Každý z nás může udělat nějakou, byť drobnou, věc, která přispěje k zlepšení životního prostředí.

Svátek naší planety připadá letos na sobotu 22. dubna.

V tomto čísle Vám přinášíme tipy na spoustu zajímavých akcí, kterých se můžete zúčastnit a další možnosti, jak se do oslav Dne Země zapojit.

Den Země je skvělou příležitostí, jak lidem představit myšlenku uvědomělého a udržitelného způsobu života. Bohužel to ale nestačí. Životní prostředí potřebuje chránit každý den. Zkusme začít u sebe a každodenních maličkostí.

Věděli jste, že..?

1. Na jednoho občana České republiky připadá 500 kg komunálního odpadu ročně.

Snižme množství odpadu.

1. Průměrná spotřeba vody v ČR se pohybuje okolo 90 litrů na osobu a den. **Šetřeme vodou.**
2. Módní průmysl nejen že patří mezi největší znečišťovatele, ale týkají se ho také otázky neférových podmínek zaměstnávání. **Vsaďte na udržitelný šatník.** Upřednostnit bychom měli kvalitu, nadčasovost i férové podmínky výroby.

Další tipy, jak se chovat šetrně a ohleduplně najdete například na stránkách:

www.ekolist.cz/cz/zelena-domacnost.

Den Země v Pardubickém kraji

Zelený dům Chrudim pořádá 22. dubna přednášku pro veřejnost na téma příroda na zahradě i ve městě. Opylovačům a zeleni se bude věnovat 25. dubna na Dni Země v Chrudimi v Klášterních zahradách, letos jako součást naučné stezky, kterou připravuje Zdravé město Chrudim s partnery. Dále připravuje Ekovýchovní koutek s hádankami v sokolovně Slatiňany na akci Festiválek na klíček a 40.narozeniny Klíčku a Klíčenek na Den Země.

www.zelenydum.estranky.cz

Pohádková zahrada Pardubice pořádá 23.dubna akci Jarní zvelebování Pohádkové zahrady. Dobrovolníci mohou pomoci především při drobném úklidu a natírání ohrad pro zvířátka, kterým tak zútulní a zrenovují jejich příbytek po zimě. www.pohadkovazahrada.webnode.cz.

ZO ČSOP Podorlicko společně s organizací Skaut Česká Třebová a Město Česká Třebová pořádají Distanční Den Země a Den skautingu. Na stromech v parku Československých Legií před poliklinikou najdete panely se soutěžními otázkami k tématu ochrany přírody a skautingu.

www.ceska-trebova.cz.

PTAČÍ VYCHÁZKY

Oslavit Den země můžete také vycházkou do přírody spojenou s pozorováním ptactva.

Česká společnost ornitologická zve všechny milovníky ptactva a přírody, aby pod vedením zkušených ornitologů uvítali a oslavili návrat ptačího zpěvu do naší krajiny i krásu jarní přírody.

29.dubna se můžete zúčastnit vycházky ve Svitavách. Čeká vás pozorování ptactva s určováním hlasů, ukázka kroužkování ptáků, hry a soutěže pro děti. Sraz v 9.00 na hrázi Lánského rybníka. **30. dubna** se koná vycházka po obci Linhartice a do okolních luk a lesů spojená s kroužkováním ptáků. Sraz v 9:00 před budovou ekocentra Stolístek (bývalá ZŠ). **30. dubna** v 8:00 u Červené kapličky – park Střelnice v Chrudimi také začne vítání ptačího zpěvu v přírodní památce Ptačí ostrovy. Můžete se také dozvědět o historii chráněného území a následně se projít městem za dalšími ptačími obyvateli. Na **6. května** je plánovaná vycházka pardubickými parky podél Chrudimky k bývalému vojenskému cvičišti Červeňák. Čeká vás pozorování a určování ptáků podle zpěvu a ukázka odchyty a kroužkování ptáků. Sraz v 7:00 na nádvoří pardubického zámku. **7. května** ve 4:00 na náměstí v Dolní Čermné je sraz pro zájemce o několikakilometrovou procházku okolím Dolní Čermné. V plánu je ukázka odchyty a kroužkování ptáků, občerstvení, prezentace výsledků kroužkování a fotografií.

www.birdlife.cz

Pardubický kraj vyhlašuje soutěž Dobrý skutek pro přírodu

Soutěž je určená pro jednotlivce i školní kolektivy do 18 let. Smyslem soutěže je smysluplně se zapojit do praktické ochrany přírody ve vašem okolí.

Nabízíme vám 8 úkolů - tipů na dobrý skutek, ze kterých si můžete vybrat. Vymyslet si ale můžete i svůj vlastní. Splnit můžete také více úkolů, důležitější než množství je však kvalita a také vaše kreativita. Výsledky i postupný proces vašeho tvoření zdokumentujte. Popište, vyfoťte či nafilmujte. Vaše výtvořky označené jménem, věkem (třídou ZŠ) a kontaktem odešlete nejpozději do **23.5. 2023** na email: evvopardubickykraj@email.cz. Do předmětu napište "Dobrý skutek pro přírodu". Ceny do soutěže věnuje Pardubický kraj a Centra ekologické výchovy Pardubického kraje. Těšit se tak můžete například na prohlídku nebo zážitkový program pro celou třídu v některém z Ekocenter.

Úkoly:

1. Uklid' svět. V přírodě je spousta odpadků, které tam nepatří. Pomozte uklidit nějaké takové místo, ať to bude les, okolí říčky nebo keříky podél cesty k vašemu domu.

2. Druhá šance. Nejlépe je vytvářet co nejméně odpadů. Pokud už odpady vzniknou, zkuste je znovuvyužít. Vyroberte z PET lahví, či jiných odpadů něco užitečného.

3. Zasad' Strom. Stromy nám dávají kyslík nebo poskytují domov řadě živočichů. Předtím, než se do úkolu pustíte, zjistěte si všechny potřebné informace o tom kam a jak strom můžete vysadit.

4. Hmyzí hotel. Přirozeného úkrytu pro hmyz v krajině ubývá. Vyroberte jim náhradní domov a pozorujte, kdo jej využije.

5. Domek pro netopýry. Budky pro ptáky jsou známé, ale víte, že můžete pomoci i netopýrům? Vyroberte pro ně domek.

6. Úkryt pro ještěrky. K ochraně těchto plazů můžeme přispět tím, že jim přichystáme přátelské prostředí, tzv. ještěrkovnik z hromady kamení a dřeva v klidném koutě.

7. Zapoj ostatní. Udělejte si rodinnou či třídní poradou a společně zkuste vymyslet plán, jak vaši domácnost nebo třídu udělat co nejvíce "eko".

8. Mám vlastní! Vyroberte si vlastní plátěnou tašku, kterou si můžete vyzdobit a použít znova a znova. Ušetříte spoustu zbytečných plastů, které končí na skládce.

Univerzita Pardubice zve na sérii přednášek u příležitosti oslav Dne Země.

Přijďte ve středu **19. 4.** od 18 hod na Fakultu chemicko-technologickou Univerzity Pardubice do budovy HA – posluchárny C1. Vstup je zdarma. <https://www.upce.cz/>

Témata:

- O udržitelném provozu budov (zelené střechy, fotovoltaika, energetický management) - Ing. Aleš Pék, vedoucí Technického odboru na Univerzitě Pardubice
- Příroda Pardubicka (vzácné a zajímavé druhy živočichů a rostlin žijící ve městě a okolí pohledem fotografa), – Mgr. Ivan Hoza, ČSOP Pardubice
- Přírodní je fajn, syntetické fuj (zkreslené vnímání toxicity látek na základě jejich původu) – Prof. Ing. Miloslav Pouzar Ph.D., CEMNAT, Univerzita Pardubice

ŠKOLY A PEDAGOGOVÉ

Tipy do výuky na téma Den Země

Téma Den Země na stránkách ČT EDU

Čím planetu ničíme nejvíc, proč to děláme a jaké cesty vedou k možné nápravě? Podívejte se, popřemýšlejte a samozřejmě si zkuste také vyplnit pracovní listy, které nechybí ani u tohoto námětu. Co konkrétně pro naši planetu uděláte vy, se můžete rozhodnout sami. Najdete zde spoustu námětů, 71 videí a 9 pracovních listů.

www.edu.ceskatelevize.cz/okruh/den-zeme

Kniha 50 nápadů pro děti, jak přispět k záchraně planety

Tato kniha je výjimečná tím, že představuje ochranu přírody jako dobrodružství a ukazuje, že člověk nemusí být dospělák, aby dokázal něco změnit. Kromě informací a praktických návodů, které děti mohou zkoušet samy doma, ve škole, s rodiči nebo s kamarády, obsahuje zábavné ekopokusy, kvízy a spoustu odkazů na internetové stránky, kde se kluci a holky mohou dozvědět víc. Českou verzi knihy, které se ve světě prodalo více než milion výtisků, navrhla ilustrátorka a grafička Kateřina Janatová jako krásnou věc, kterou budou děti rády brát do ruky a ke které se budou rády vracet. Určeno dětem ve věku 8-12 let.

Email: evvopardubickykraj@email.cz

Tel: +420 602 367 063

www.ekovychova.cz